

ЦИЙИ ЙИС МУБАРАКРАЙ, РАЙОНЭГЪЛИЯР!

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

1928-йисалай акъатзава

№1-2 (8814), арбе

12+

ЦИЙИ ДУЪНЪЯ

12-январь, 2022-йис. Газет гъафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АДМИНИСТРАЦИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
«АХТЫНСКИЙ РАЙОН»

29.12.2021 г. №283
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**О СОЗДАНИИ МУНИЦИПАЛЬНОГО БЮДЖЕТНОГО
УЧРЕЖДЕНИЯ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
«ДЕТСКО-ЮНОШЕСКАЯ СПОРТИВНАЯ ШКОЛА «АХЦАХ»»**

Руководствуясь Федеральным законом от 12 января 1996 года №7-ФЗ «О некоммерческих организациях», Федеральным законом от 06.10.2003 №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Федеральным законом от 29.12.2012 №273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации», Положением о регламенте (порядке) принятия решений о создании, реорганизации, ликвидации муниципальных предприятий и учреждений в муниципальном районе «Ахтынский район», решением Собрания депутатов МР «Ахтынский район» № V-СД-31-8 от 26.11.2014г. на основании решения Собрания депутатов МР «Ахтынский район» № VII-СД-13-2 от 14 декабря 2021г., руководствуясь Уставом МР «Ахтынский район»

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Создать муниципальное бюджетное учреждение дополнительного образования «Детско-юношеская спортивная школа по футболу «Ахцах»» (сокращенное наименование: МБУ ДО «ДЮСШ по футболу «Ахцах»). Юридический адрес: РД, Ахтынский район, с.Ахты, ул.А.Аливердиева, д.12.
2. МБУ ДО «ДЮСШ по футболу «Ахцах»» приступить к осуществлению своей деятельности с 01 февраля 2022 года.
3. Функции и полномочия учредителя от имени МР «Ахтынский район» осуществляет администрация МР «Ахтынский район».

4. Определить основным видом деятельности создаваемого учреждения дополнительное образование детей в области спорта.

5. Установить предельную штатную численность работников МБУ ДО «ДЮСШ по футболу «Ахцах» в количестве 18 единиц.

6. Начальнику Финансового управления администрации МР «Ахтынский район» И.И.Исламову предусмотреть финансовые средства на обеспечение деятельности МБУ ДО «ДЮСШ по футболу «Ахцах» за счет средств местного бюджета.

7. Отделу экономики и земельно-имущественных отношений администрации МР «Ахтынский район» провести мероприятия по закреплению за создаваемым учреждением недвижимого имущества.

8. Утвердить перечень мероприятий по созданию МБУ ДО «ДЮСШ по футболу «Ахцах»» согласно приложению к настоящему постановлению (**приложение № 1**).

9. Опубликовать настоящее постановление в районной газете «Новый мир» и разместить на официальном сайте администрации МР «Ахтынский район».

10. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя главы МР «Ахтынский район» В.А.Агасиева.

Глава МР «Ахтынский район»
О.М.АБДУЛКЕРИМОВ

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА СОВЕЩАНИЕ

ЭМЕННО-МАЛ ДУЪЗ

РЕГИСТРАЦИЯ АВУНИЗ ЭВЕРЗАВА

Даш АЛИЕВ

11-январдиз хъайи райондин активдин нубатдин совещание Ахцегъ муниципалитетдин кыл Осман Абдулкеримова ачухна ва кыле тухвана. Вичин сифте гафуна ада мад сеферда районэгийриз алукунавай цийи йис мубаракна, куврелди алатай йисан не-тижайрикай ва 2022-йисан планрикай лагъана.

Налогар кватгунин месэладай гаф райадминистрациядин экономикадин отделдин начальник Фатима Агъмедова къачуна: – Районда 2021-йисуз эмменидай ва чилин налогдай (абурай талукъ тирвал, 20% ва 72,6% хъана) кватгай такъатрикай 1 миллионни 866 агъзур манат пул транспортдин налогдин буржарай хъуна. Амма налогар кватгунай консолидированный, яни сад тир план 100 процентдилай артух тамамарнава. Гъа са вахтунда районда эмменидин налогдай 19 млн. манат пул

артух (переплата) хъанва. Гележегда ихътин крар тахъун патал чкадин администрацияра кьетГен фикир транспортдин налогдай ва маса буржар алай ксарихъ галаз кваллахуниз, жемятдин эммени-мал, чилер дуьздаказ регистрация авуниз, гъаки ихтиярсуздаказ арадал къвезвай эцигунрин вилик пад къуниз гана кланда, – малумарна ада.

Районда эпидемгъаларин гъакъиндай малуматда ЦРБ-дин килин дуктурдин заместитель Фарид Шагмардановади кьейд авурвал, эхиримжи гъафтеда районда коронавирусдин тестикъ хъанвай 10 дуьшуьш ва вирусдин пневмониядин 3 дуьшуьш ава. Ковидгоспиталдин 16 койкадикай 8-дал азарлуяр ала. Эхиримжи гъафтеда 1924 касдиз, вири санал 9631 касдиз (53,3%) рапар янава. Четин месэлайрикай сад жемят тестироватун я: пландалди чна гъафтеда 868 биопроб къачуна кланзава, гъелелиг жезвач.

ЧИ ЙИКЪАРИН ЦИЙИВИЛЕР ШАДВИЛИН ГЪАЛАРА АХЪАЙНА

Алатай йисан 30-декабрдиз чи райондин Луткунрин ва Къакларин хуьрера яшайишдин метлебдин цийи имаратар ачухуниз талукъарнавай мярекатар шадвилин гъалара кыле фена. Абура чи райондин руководстводини иштиракна. И объекттар «Шегъердин алай аямдин къулай среда арадал гъун» РД-дин программадин сергъятра аваз эцигнава. Лишанлу и вакъиадиз талукъ яз Луткуна кыле фейи митингдал «Ахцегъ район» МР-дин кыл О.М.Абдулкеримов, вичин ери-бине Луткунай тир меценат ва общественный деятель Ж.Сулейманов, «сельсовет Луткунский» СП-дин кыл А.Рагимов рахана.

Къейд авун лазим я хъи, Луткуна ачухнавай цийи пакардин сметадин кымет 2,7 миллион манатдиз

барабар я. Объектдин заказчик яз «Ахцегъ район» МР-дин администрация экъечIзава. Подрядчик «Точка М» ООО я.

«Ахцегъ район» МР-дин кыл Осман Магъмудович Абдулкеримова вичин рахунра кьейд авурвал, эхиримжи вахтара чи районда «Дагъустан Республикада алай аямдин шегъердин среда арадал гъун» РД-дин ва «Чкадин инициатива» программарин сергъятра аваз 6 парк ва футбол къутгъадай 7 майдан туькIурнава. Луткунрин хуьре чпихъ яшайишдин метлеб авай кье объект кардик акатнава. Абурун умуми кымет 8 миллион манатдилайни гзаф я. Мукувара Луткуна гъаки виче 400 ученикди-вай клелиз жадай и хуьрун цийи школадин дараматни ишлемишуниз вахкуда. Райондин муниципали-

тетдин кыл О.М.Абдулкеримова район экономикадин ва яшайишдин рекъай вилик тухуна куьмек гунай РД-дин Кыл Сергей Меликоваз ва РД-дин Гъукуматдин Кыл Абдул-патах Амирхановаз райондин вири агъалийрин тIварунихъай риклин сидкьидай чухсагъул лагъана.

Цийи объект ачухуниз талукъарнавай лишанлу яру лента «Ахцегъ район» МР-дин кыл Осман Абдулкеримова, райсобранидин председатель Абдул-Керим Палчаева ва меценат, общественный деятель Жигерхан Сулейманова атIана.

Винидихъ кьейднавай месэладиз талукъ яз Къакларин хуьре кыле фейи серенжемдани «Ахцегъ район» МР-дин кыл О.М.Абдулкеримова, райсобранидин председатель А.К. Палчаева, «Къакларин хуьр» СП-дин кыл А.Гъуьсейнова ва масабур иштиракна. Райондин регъбер О.М.Абдулкеримов ва Къакларин хуьрун СП-дин кыл А.Гъуьсейнов инал кIватI хъанвайбурун вилик тебрикдин гафар гваз экъечIна.

Къакларин хуьре ачухнавай цийи паркдин сметадин кымет 1,6 миллион манат я. Заказчик «Ахцегъ район» МР-дин администрация, подрядчикни «Точка М» ООО я. Гъам Луткунрин ва гъамни Къакларин хуьрера кыле фейи мярекатрал райондин культурадин Управленидин коллективди концерт къалурна.

МАЖИБДИН АГЪА КІАНИН КЪАДАР АРТУХ ЖЕДА

Декабрдиз Россиядин Президент Владимир Путина Россияда 2022-йисуз зегъметдиз гъакъи гунин агъа кланин къадар (МРОТ) вацра 12792 далай 13890 манатдал къван хкажна. Гъа икI, МРОТ 1098 манатдин хкаж жеда. МРОТ ва яшамин хъун патал герек къведай агъа кланин пулдин къадар алава яз хкажун уьлкведин килии гъеле ноябрдиз теклифнай. Ада кьейда авурвал, йигин хъанвай инфляция себеб яз, 2022-йисан бюджетдин проектда индексация авунвай яшамин хъун патал чарасуз тир агъа кланин пулдин къадар 2,5 процентдин хкажун тIмил я. Путина ам 8,6 процентдин ва я агъзур манатдин хкажун

ва номинальный къадардай вацра 12654 манатдал къван хкажунин тапшуругъ гана. Конституциядалди МРОТ яшамин хъун патал агъа кланин пулдин къадардилай тIмил хъана виже текъведайди гъисаба къуналди, хкажнавай индексация гъадазни талукъ хъана.

Путин а кардал фикир желбна хъи, яшамин хъун патал герек агъа кланин пулдин къадардихъ галаз хейлин яшайишдин пособи-яр, кылди къачуртIа, пенсийрин алава пулар ва аялар галай хизанриз гузвай пулар алакьалу я. Идахъ галаз алакьалу яз, гъакъикъи инфляциядин дережадилай артух яз пенсионерни индексация авун герек я, кьейдна ада.

ФНС-див ДЕЛИЛАР АГАКЪДА

ФНС-ди банкривай вкладчикрин доходрин гъакъиндай делилар къачуз эгечIа. Им акI лагъай чIал я хъи, эхиримжибуру банкрин депозитрай доходрин налогар гун рикIелай рактурна виже къведач. Вкладчикри масадалай аслу тушиз уьлкведиз лимитдилай алатнавай пулдин вири къадардилай 13 % налог гун лазим жеда. Налогдик акат тийизвай пулдин къадар гъисаб авун патал са миллион манат Россиядин банкди тайинарнавай ключевой ставкадал зарб авуна кланда. Сифте сеферда и налог 4,25 процентдин ставкадай гуда. Гъа икI, 2021-йисуз налогдик акат тийидай вкладдин вини килин доходди 42,5 агъзур манат тешкилда.

ЭНВЕР АСАЛИЕВАН – 70 ЙИС А

«КЪАДИМ АХЦАГЪ» АКУНРИН УСТАД

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

2022-йисан 8-январдиз чи бажарагълу художник-педагог, РД-дин культурадин лайихлу работник Энвер Билалович Асалиева вичин 70 йисан юбилей къейдна, мубаракрай! 1952-йисуз Ахцагъа зегъметкеш члехи хизанда дидедиз хъайи зигъинлу гада вичин алахъунралди муаллимвилин ва художник-живописецвилин еке дережадив агакъна. Алай вахтунда Ахцагъа Аскар Сарыджадин тIварунихъ галай изобразительный искусстводин школадин муаллимвиле кIвалахзавай адан тIвар, яратмишунар саки вири Дагъустандиз малум я.

Энвер Билаловичан гъиликай хкатай «Куьгъне Ахцагърин акунар» циклдин яратмишунар – рангунин ширералди холстрал чIугунвай гуьзел шикилар Ахцагърин ва республикадин музейра, гъаки искусстводад рикI алай кийлди ксарин коллекцияра гъатнва. Пешекарри абуроз еке къемерт гузва. Энвер Асалиева вичин шикилралди чаз Ахцагърин къадим, надир архитектурадин ансамблдин гъайбатлувал къалурзава, инсанрик ватанпересвилин гъиссер кутазва, чун элкъвена къунвай гуьзел тIебиат ва милли архитектурадин адетар хуьниз эверзава. Уьлкведа чкадин туризмдиз артух дикъет гузвай шартIара и меселадихъ иллаки еке метлеб ава.

1971-йисуз Ахцагърин 1-нумрадин юкъван школа, 1976-йисуз Дагъединститутда худграфдин факультет куьтягъай жегъил художник-педагог кIвалахун патал Ахцагърин 2-нумрадин школадиз рекъе туна. Ина рисованидинни черченидин тарсар гуз, адиз кIелдай йисара бажарагълу художник-педагог Амирза Эмирбекован, Шериф Шагъмарданован, Аскар Сарыджадин (ДГПИ-дин теклифалди Москавадай хтай ада дуьз са семестрда «монументальная скульптура» предметдай лекцияр кIелнай) Дарвин Велибекован, Гейбет Гейбетован гъилик къачур пешекарвилдин чирвилер аялрихъ галаз практи-

када ишлемишдай мумкинвал жезва. Умуми образованидин школада кIвалахай ругуд йисалай, Ахцагъа художественный махсус школа ачухнаваз, Энвер муаллим гъаниз хквезва. Ингъе гила дуьз 46 йис я, ада хуьруьн аялар искусстводин алемдиз шерикзава, абур шикилар чIугваз вердишарзава ва гъа са вахтунда яратмишунрин кIвалахдални машгъл я.

– Энвер муаллим хътин бажарагълу ва тежрибалу пешекардихъ галаз кIвалахиз заз хуш я. Муаллимвилин везифайрив рикI гъаз ва акъалтIай жавабдарвилелди эгечIзавайвилей адан тербиядик акатзавай, жипописдай, графикадай ва художественный искусстводин маса жуьрейрай чирвилерни вердишвилер къачунвай 32 аял изобразительный искусстводин рекъиз фена, абурукай художни-

карни муаллимар хъанва. Месела, Фережуллагъ Мирзоева, Мира Алирзаевади, Рамазан Мамаева, Самир Мирзоева, Сердер Асалиева, Фейзуллагъ Фейзуллаева, Имам Агъмедова къе райондин школайра художник-муаллимар яз кIвалахзава. Амайбурни искусстводин рекъай гъавурда авай ватанперес, медени инсанар

я. Гъавилай диде-бубаяр чпин аялар и муаллимдин гъилик кутаз алахъзава. Адан аялри датIана райондин ва республикадин гъар жуьре выставкайрани къалурунра активныдаказ иштиракзава. Алай вахтунда чи школада хъсанвилехъ жезвай вири цийивилера Энвер муаллим заз хъсан меслятичи ва куьмекчи я, – суьгъбетзава Ахцагърин изобразительный искусстводин школадин директор, Дагъустан ва Карачаево-Черкессия Республикайрин лайихлу художник Мегъамедзериб Гъажиева.

– Ахцагъ райондай машгъл художникар пара акъатна. Алай вахтунда районда активныдаказ кIвалахиз, лайихлудаказ гъабурун векилвалзавай, таъсиб хуьзвай-бурукай сад чи къунши Энвер Асалиев я, – лугъузва машгъл алимар-стхяр тир Гъажи ва Нисред Гашароври. – Адан «Къадим Ахцагърин акунар», «Гъайбатлу Шалбуздагъ», «Бажарагълу ксарин портретар» циклрин шикилриз хъсандиз дикъет гайила, художникдиз «хуьруьн ва дагъларин чинар» къатIунин къетIен бажарагълувал авайди акъада. Энверан яратмишунин къайдадин тафаватлувал парабуру кваз такъазвай куьлуь-шуьлуьйрив муькуьфдивди эгечIун я. «Художникри чун элкъуьрна къунвай тIебиат авай-

Къуй адиз чандин сагъвал, яргъи уьмуьр ва яратмишунин рекъе мадни еке агалкъунар хъурай!

70 йисан юбилейдихъ галаз алакълу яз, гъелбетда, чна Энвер Асалиевахъ вичихъ галазни суьгъбетна, адиз вичин хуси и сувар чи патайни рикIин сидкъидай мубаракна.

– Хайи югъ тебрикунай, зи яратмишунрин рекъиз фикир гунай куьн вири пара къадар сагърай. Алай вахтунда вуч ийизва, квел машгъл я лагъайтIа, уьмуьрда заз мажал, сугъл жедай вахт хъайиди туш. Жуван капашралди яшайишдин кIвалер эцигна, велелар кIвачел акъулдна, хуси майишат ава... Ихътин кIвалахрикай галат, бизар хъайи вахтунда, кылди хъана, яратмишунрин алемда жезва, гъа им заз ял ягъун я. Алай вахтунда, куьрелди, зун 1-февралдиз чи школадин залда «Къадим Ахцагъ» тIвар алаз тешкилзавай жуван яратмишунрин кIвалахрин (ана цIийи 25 шикил жеда) выставкадиз гъазур жезва.

– Энвер муаллим, чаз чиза хъи, гъар сеферда «Шарвили» эпосдин сувариз талукъ яз, вуна хуси кIвалахрин выставкаяр тешкилзава, кIанибуруз абур масани гузва.

– Эхъ, 2000-йисалай эгечIна, гъар «Шарвилидин» сувариз «Шарвили пагъливан», «Ахцагърин къамат», «Дагъдин тIебиатдин лезет» темайрай за жуван маса гузвай цIийи 10-12 шикилдин гъевчIи выставкаяр ачухзава. Хиве къан, мус, низ, вуч ва гъи къиметдай маса ганатIа чир хъун патал махсус дафтар кутунва. ИкI, вири и вахтунда за санлай 140 шикил, чпиз муьштерияр хъана, маса ганва. Пара шикилар гъаки пишкешнава. Исятда зи са жерге кIвалахар, гъабурукай яз 30 дав агакъна чи бажарагърин (Эльза Ибрагъимовадин, Алла Жалиловадин, Рагъимат Гъажиевадин, Ахцагъ Гъажидин...) суьретар, яни портретар Ахцагърин машгъл музейда ава. Мад са кар къейд ийин, пара вахт я чаз чкадин художникрин умуми къуватралди Ахцагъа шикилрин галерея ачухиз кланз. Гъар жуьре себерикиди сакIани кар вилик физвач. Гила чи школадин цIийи директор, вич хъсан тешкилатчи ва художник Мегъамедзериб стхадин ва, гъелбетда, райондин руководстводин (и кар гъабуруни хиве къунва) куьмекдалди шикилрин галереядин месэла алуькнавай цIийи йисуз, иншаллагъ, килиз акъудиз кланзава.

ЛЕЗГИ СТУДИЯ АЧУХНА

Декабрдин 27 даз Дагъустандин Гъукуматдин Председатель Абдулпатах Амирханова Б.Шукинан тIварунихъ галай Театральный институтдин ректор, Россиядин Федерациядин Халкъдин артист, профессор Евгений Князевхъ галаз гуьруьш киле тухвана. Идан гъакъиндай РД-дин Гъукуматдин пресс-къуллугъди хабар гана. Гуьруьшдин вахтунда милли театрдин пешекарвилдин дережа хкажунин ва ам къакъан пешекарвал авай кадрийралди къалинар хъувунин мураддалди Б.Шукинан тIварунихъ галай Театральный институтдин бинедал лезги студия тешкилунин месэла гъялна. Фикирда къунвайвал, 10 кас бюджетдин чкайрал къейднавай институтдиз кIелунриз фида. Абур гележегда чкадин театрра кIвалахун патал республикадиз элкъвена хкведа. Чирвилер «Актеррин искусство» пешедай гуда.

Алай вахтунда абитуриентрин хкъагъун килиз акъудзава. Евгений Князева къейдна хъи, 2016-йисуз вичи кыл кутуналди уьлкведин килин театральный вуздин бинедал Дагъустандин студия яратмишнай. Ина Дагъустандай тир 12 студентди чирвилер къачузвай. 2020-йисуз кIелунар бегъемарайдалай къулукъ абур Дагъустандиз хтана. И карди милли адетар, чIал хуьниз таъсирзава, вучиз лагъайтIа театрдин ва кинодин актеррин арада члехи несилдин векилар къвердавай гъаф жезва. Жегъил актерар лагъайтIа, театрриз къвердавай тIимил къвезва.

Гъа са вахтунда Князева къейд авурвал, ихътин жегъилар ашкъиламишна кланда. Ада жегъил инсанар яшайишдин кIвалералди таъминарунин карда куьмекар гун тIалабна. И дуьшуьшда рахун студентар Дербент шегъерда яшамаш хъуникай физва. Фикирда къунвайвал, институт куьтягънавайбуру лезгийрин СтIал Сулейманан тIварунихъ галай Госмуз-драмтеатрда кIвалахда. Жегъил пешекарар кIелунрилай къулукъ чпин регионриз хъфин лазим я. Абуру а кар къатIун лазим я хъи, гъукумдин векилри чпин тереф хуьда ва чпихъ са гъихътин ятIани социальный пакетни жеда.

Абдулпатах Амирханова и теклифдин тереф тамамвилелди хвена. Ада къейд авурвал, Дагъустандин Гъукуматди чарасуз яз студентрин тереф хуьда ва абур яшайишдин кIвалералди таъминарда. Алай вахтунда Дербентда яшайишдин кIвалерин шегъердин фонд яратмишзава. Ина гележегдин актерар патални яшайишдин кIвалер чара авун фикирдиз къачунва.

КЪАЙДА ДЕГИШ ЖЕДА

Минтрудди пенсияр гунир ва абурун начислениедал гуьзчивал тухунин цIийи къайдаяр тестиькарнава. Абур цIийи йисалай кардик акатда. Дегишвилер къетIен гъаларин (ЧС) къайда кардик кутунвай территорияра пенсияр гунир къайдадиз талукъ жеда. Инра яшамаш жезвай пенсиейеривай гъилевай вацралай фад чпин пулар къачуз жеда. И кар патал авай гъаларин гъакъиндай арза кхъин ва ам Россиядин пенсионный фондуниз (ПФР) рекъе тун чарасуз я. И къайда федеральный, региондин, муниципальный, локальный ва я муниципалитетрин уртах ЧС-дин режимдилай аслу тушиз кардик жеда.

ЦIийи къайдайри россиявий-

риз пул къачунин жуьре хкъяди ихтир, гъакини эгер агъалидиз гузвай пенсиядилай гъаф пул гайи дуьшуьшда адан тайин тир къадар къадай мумкинвал гузва. Пенсияр государстводинбур тушир пенсийрин фондунай къачурбуруз ихътин фондарин кIвалах акъазар авур дуьшуьшдани пенсиядин накопительный пай гуда. И кар патал ПФР-диз арза вугана кланда.

Мадни са кардал фикир желбиз кланзава. Чеб банкротар яз гъисабнавай яшлу россиянрин пенсийрай сударин чарарай пулар къадач. Гъакини рагъметдиз фенвайдаз чара авунвай пенсия, эгер адавай ам чан аламаз къачуз хъаначтIа, адан ирседаривай къачуз жеда. И кар патални ПФР-диз арза вугана кланда.

КОФЕДИКАЙ

Гъазурайди
Гъемдуллагъ БАБАЕВ я

Гъафбуру кофе инсандин сагъламвал патал зарар авай затI яз гъисабзава. Гъакъикъатда лагъайтIа, кофедихъ чи сагъламвал, кIубанвал патал еке хийир ава. 2002-йисуз Гарварддин университетдин алимри киле тухвай ахтармишуни къалурайвал, йикъа 4 чашкадилай тIимил тушиз кофе хъвазвай инсанрин туькуьлдин куркурда къванер арадал атунир хаталувал тIимил жезва. Кофедихъ инсандин къатIунар, зигъин (память) хъсанардай къуватни ава: алимрин делиралди, кофе хъуни шекердин диабет ва дишегълийрин некледин железадин рак акатунин хаталувал агъузарзава.

Кофеди бедендин адетдин заланвал хуьз, артух килограммрикай азад

жез куьмекзава; кофеди инсан гъаки Паркинсонан азар (фалужди яна, бедендик зурзун акатун) акатуникай хуьзва. Кофеди, зайиф хъанвайла, инсандиз алава къуватар гузва. Лагъана кланда, кофедихъ хийирлу маса ериярни ава. Гъар са вахтунда духтурри гипертония, стенокардия, атеросклероз, нервийрихъ галаз алакълу азарар авайбуруз, кIвачерал залан дишегълийриз, кофе гъаф хъун меслятзава.

Сагъламвал, кIубанвал патал еке хийир авай кофе некледихъ галаз хъваз хъайитIа, мадни хъсан жеда!

ЛАЙИХЛУБУР КЪЕЙДНА

М.НАРИМАНОВ

26-декабрдиз Хуьруьгрин хуьре кардик квай просвещенидин «Люминари» Центрда Келунра кьетлен агалкунрай гузвай РД-дин лайихлу муаллим Магъмуд Абдулжелилович Абдулкеримован тIварунихъ галай

гъар йисан премияр вахкуниз талу-къарнавай мярекат кыле фена. Ада «Ахцегь район» МР-дин кылин заместитель В.Агъасиева, мергъяматлувилин «Просвещение» фондунин президент, РД-дин лайихлу муаллим М.А.Абдулкеримова (мярекатдин тешкилатчи), жегъилар вилик тухунин

республикадин центрдин регъбер Ф.Меликова, мярекатдин спонсор Н.Газалиева ва масабур иштиракна.

РД-дин лайихлу муаллим М.А.Абдулкеримован тIварунихъ галай «Келунра кьетлен агалкунрай» конкурсдин гъалибчийрин арада Хуьруьгрин СОШ-дин 11-классдин ученица А.Ж.Якъубова, Ахцегьрин ООШ-дин ученикар тир Т.А.Гъажиева ва С.Р.Гъуьсейнов, Къақларин СОШ-дин ученица С.Ш.Шагъназарова, 2-нумрадин АСОШ-дин ученица К.Эфендиева, 1-нумрадин АСОШ-дин 11-классдин ученица К.Омарова, гъақни чи райондин Къақларин хуьруьн агъали, вичи Каспийск-дин 2-нумрадин юкван школада Келзавай искусственный интеллектдай ва AI journey делириз анализ гунай халкъарин арадин конкурсдин гъалибчи С.Азизов ва масабур авай. Абуруз гъар садаз 10 агъзур манат пул гана.

Райондин школайра Келзавай бажарагълу жегъилрин тереф хуьнай чна вири районгъалийрин патай мергъяматлувилин «Просвещение» фондунин президент, РД-дин лайихлу муаллим Магъмуд Абдулжелилович Абдулкеримован ва конкурсдин спонсор Нариман Газалиевич Газалиеван рикIин сидкъидай чухсагъул малумарзава.

«ШАШЛЫК-2021» – ДЕРБЕНТДА

Алатай йисан эхирра Дербентда «Шашлык-2021» лишандик кваз гастрономиядин фестиваль кыле фена. Къейднавай серенжем СтIал Сулейманан тIварунихъ галай паркда тешкилнавай. Адан тешкилатчивиле Дербент шегъердин администрацияди тереф хуьналди, «Дербент-2000» туризмдин Центр экъечIна. Фестивалда Дагъустандин шегъеррай ва районрай, гъақни Кара-

чаево-Черкессия республикадай тир пешекар ашпазри иштиракна.

Иштиракчийри 3 номинациядай акъажунра иштиракна: «Гъерен яклукай адетдин шишкабаб виридалайни хъсандиз гъазурун», «ТIуьнар сервировка авунин ва абур вилик эцигунин рекъай кьетIенвал», гъақни «Фестивалдин виридалайни хъсан тост». Фестивалдал Дербент шегъердин Кыл Рустамбег

Пирмегъамедовни алай. Санитариядинни эпидемиологиядин истемешунрал амал авунин мураддалди иштиракчийрин къадар 200 касдилай алатна. Фестивалдин иштиракчийрин ва шегъердин агъалийрин вилик тебрикдин рахунар гъаз шегъердин администрациядин кылин заместитель Гъажамин Рамалданов экъечIна. Фестивалдин сергъатра аваз Дербентдин агъалияр патал РД-дин яратмишдай коллективрин иштираквал аваз културадинни машгъулардай программа тешкилнавай.

«Серенжем хъсан дережада кыле физва. Заз вири дербентвийриз алуьк-завай Цийи йисан сувар мубарак ийиз кIанзава. Абурухъ чандин сагъвал ва уьмуьрда хъсанвилер хуьрай», – лагъана «Дербент-2000» тIвар алай туризмдин Центрдин директор Руслан Агъмедова. Фестивалдин иштиракчийрин алакунриз махсусдаказ теклифнавай жюриди кьимет гузвай. Ахпа шегъердин агъалийри гъазурнавай шишкабабар ва аш дадмишна ва абуруз кьимет гана. Жюридин кьарардалди «Гъерен яклукай адетдин шишкабаб виридалайни хъсандиз гъазурун» номинациядай 1-чка Дербент шегъердин «У фонтана» кафеда кьуна. Къвед лагъай чка чпин арада «Главрыба» комплекси ва Табасаран районди пайна, 3-чкадиз лагъайтIа, Ахцегь район лайихлу хъана.

АЯЛАР ПАТАЛ

ТIЯМЛУ ХУЬРЕК

Гъемдулагъ БАБАЕВ,
«Бубадин веси» ктабдай

ГъевчIи Маринади гъамиша вичин дидедай чешне къачудай. Дидеди ТIямлу хуьрекар гъазурдайла, Маринади дикъетдалди ахтармишдай ва вичини гъилер къакъажна дидедиз куьмекар гудай. Пичина кIарасар хутадай, къацIалай кавча гъана дидедив вугудай, картуфар чухъудай... Хуьрек гъазур хъайила тадиз къапар гъаз хкведай. Саки гъевчIи Марина дидедин лап рикI алай, хъсан куьмекчи тир. Хизандин вилик хуьрек гъайила Маринади хуьрек вичи гъазурнавайди я лугъуз тестикъардай. Вирида адаз:

– Сагърай, Марина, ви хуьрек гъаф ТIямлуди я, – лугъудай. Маринади лагъайтIа, мадни дамах къачудай. ГъикI ятIани са сеферда дидеди гъамиша хъиз, яклукай ТIямлу пичекар гъазурна къапариз акъудна вилик гъайила, Маринади мадни ТIям артух хуьй лагъана дидедай чинеба вичин кIурунавай пичекар чIулав кьибришрин мураба, са ТIуруна авай гъери, къве ТIурунавай (шекер) песок кутуна нез башламишда. КIвале авай вири аялри иштэгъдалди пичекар незвай, амма Маринадин чин чIур хъана вилерилай накъвар алахъзавайди акурла дидеди: – Вуна вучиз незвач, Марина?! – лагъана хабар къада. Чин чIуру

яз Маринади: – Вуна диде, гъамиша ТIямлу хуьрекар гъазурдайди тир, амма къе ви пичекархъ кьифрен цIимилар квай дад гала, – лагъана жаваб гана.

Вирибуру хуьруьнарда, амма Марина кIевиз шехда. Дидеди Маринадин ТIямлу хуьрек авай кур верчериз тухвана. – Чан бала ваз суваб хъана, ви курунавай хуьрек кацериз бегенмиш хъанач, верчери тарашна!..., – лагъана дидеди адаз.

АЯЛАР ШАДАРНА

Р.МУРСАЛОВ

Цийи йис вири аялар патал рикI алай, махарик квай хътин сувар я. Адан вилик квай йикъара реабилитационный Центрда «Елочка» тIвар алай утренник кыле фена. Гъар жуьре рангарин, нур гузвай гирляндайри ва гуьрчегдаказ безетмишнавай елкади аялриз рикIин сидкъидай шадвал гъана. Абуруз суварин атмосфера гъисс ийидай, итижлу конкурсра иштиракдай мумкинвал хъана. Программдин бинедаллаз аялри кьуьлерна, манияр лагъана, махуник квай игитрихъ галаз кьугъунарна, шиирар КIелна ва хоро-водра иштиракна.

Аяз буба ва живедин руш пайда хуьникди манияр ва кьуьлер галай халис сувар башламишна. Аялри елкадин патав хоровадар тешкилна. Тамашадилай кьулухъ вири аял-рив яргъал вахтунда гуьзет ийиз хъайи Аяз бубадин патай савкъатар агакъна. Идакди абурун суварин гуьгъуьлар мадни артух хъана. Центрдин коллективди ва адан директор С.Эфендиевади чи аялриз дикъет гунай 1-нумрадин АСОШ-дин муаллимар тир Д.Мурсаловадиз (10-«б» класс), Л.Шагъмировадиз (8-«б» класс), Д.Хангъмедовадиз (10-«а» класс) рикIин сидкъидай чухсагъул лугъузва.

МИЧЕГЪА КЪВАНЦИН ТIАМАЙРАЙ ТУРНИР

Назиля ИСМАИЛОВА

И мукъва, 3-январдиз, халкъдин искусстводин ва РФ-дин халкъарин материалринди тушир ирсинин Йисан (алуькнавай йис гъахътинди яз

малумарнава) мярекатрин сергъатраваз Мичегъа къванерал атIанвай лезги ТIамайрай – шашкайрай итижлу турнир кыле тухвана. Халкъдин и къадим кьугъунин къайда адетдин урус ТIамайрин хътинди я, анжах са

кар ава – акъажзавай касдин къванер вилик финикиди ягъиз жеда.

Хуьруьнвийри активнидаказ иштиракай и турнирдин тешкилатчивал ва спонсорвал вичин ери-бине Мичегърин хуьрай тир Исмаилов Руслана авуна. Бубайрилай атанвай и итижлу кьугъунрин – акъажунрин не-тижада гъалибвилин 1-чка Эдик Мукаилова кьуна. Къвед ва пуд лагъай чкаяр Насир Расуловани Рустам Мегъамедрагъимова пайна. Турнирдин гъалибчиар спонсордин патай рикIел ала-мукъдай призралди халкъдин кьугъунрал гъевеслу авуна.

ШАД ЧЕКМЕЧИ

«Шерифали бубадин насигъатар» ктабдай

Хуьре шад межлисар кIани ва пара жумарт са чекмечи яшамаш жезвай. Йикъа къазанмишзавай пулунихъ ада гъар нянихъ ярар-дустарни галаз кIвале туй кьурмишдай. Пехил кьуншиди, гуя ада гъарамзадавилелди къазанмишзавай пуларихъ гъар юкъуз ванлу межлисар ийиз, вичин секинвал къакъудзава лагъана, хуьруьн кавхадиз шикаятда. Ахтармишна, тахсиркарвал жагъаначтIани, чекмечидивай мад туй кьурмишиз тежедайвал кавхади ам вичин жаллатIвиле кьул-лугъдал къада. КичIевилей ваъ лугъуз хъаначтIани, цеквен хатур хаз тежедай адавай мегер жаллатIвал ийиз жедани. Эхирки, вичел ихтибарнавай кьул-лугъдин тур-яракъ чинебадаказ маса гана, хъайи пудикай тIимил-тIимил ккудиз, ада мад вичин вердиш къайда шад уьмуьр давамарда. Мад кьуншиди шикаятна, и кардикай хабар хъайи кавхади майдандал жематдин

вилик чекмечидин гардан ягъунин буйругъ гуда.

Базардин юкъуз кавхадин эмирдалди хуьруьн вири жемат майдандал кIватIда. Эцигиз тада чекмечидив тIапIунал гардан. ЖаллатIвилени чекмечидивай гъа тур маса къачур кас тайинарда.

– Гъуьрметлу кавха, жематар, куьн сагърай! – гъарайда жаллатIди. – Эгер и кас гъакъикъатдини гъахътин пис тахсиркар ятIа, ам инал кыл галачиз амуькда. ТахъайтIа, и тур кIарасдиз элкъведа. «Я бисминлагъ!» келимадалди къакъарай тур акъудна хкажайтIа – кIарас! Дугъри жематдай, ухвайш! – агъ акъатда. Пехил кьуншидиз регъуь жеда. Кавха зегъметкеш, шад, мугъманперес чекмечидин гъавурда акъада. «Алад, фена жуван чекмечивал ая. Гъар юкъуз кIвале туй ийидай пул кIвалахдилай хкведайла завай къачу», – лагъана, ам азад хъийида.

АЯЛРИН, ГЪАКИНИ БЕЙКАРВИЛЯЙ ПОСОБИЯР ХКАЖДА

Яшамыш хьун патал чарасуз тир агъа кланин пулдин ва зегьметдиз гъакъи гунин агъа кланин пулдин къадарар дегиш хьуных галаз санал 1-январдила аялар патал гузвай са жерге пуларин къадарни артух жеда. ИкI, и кар гьилел-кIвачел залан ва аял хунай гузвай пособириз, гъакIни йисни зур жедалди аялди хьелкъунай гузвай пособириз талуку жеда. Идалайни гъейри, индексация чпихь тIмил таъминвал авай гьилел-кIвачел залан дишегьлийриз, гъакIни чпин яшар 3 далай 7 дал ва 8 далай 17 дал къван тир аялриз гузвай

гъар вацран пособириз талуку я. Абурун дуьм-дуьз къадар гъар са регионда кылдиндаказ тайинарзава.

Бейкарвиляй гузвай вини кылин пособиедин къадарни артухарда. Ам 12130 далай 12792 манатдал къван хкаж жеда. Талуку тир къарардал РФ-дин Гьукуматдин Председатель Михаил Мишустин зулухь къул чIугунай. Бейкарвиляй гузвай пособиедин агъа кланин къадар 2021-йисан дережада хвенва. Адан къадар 1,5 агъзур манатдиз барабар я. Минтрудда къейд авурвал, пособие гунин шартIар дегиш жедач. Бейкарди регистрация авурдалай къулухь, сифте пуд вацра ада зегьметдин гъакъидин 75 % къачуда, амма 12792 манатдила артух тушиз. Гуьгъуьнин пуд вацра адаз зегьметдин гъакъидин 60 % гуда, амма 5 агъзур манатдиз артух тушиз. Вини кылин пособия чпи ара-атIунар авачиз кIвалахлай ксариз гуда. Агъа кланин пособие лагъайтIа, чпи гзаф вахтунда кIвалах тавур, кIвалахдал эсиллагъ таъминар тавур ва я чпин тахсирдалди кIвалахдикай магърум хъайибуруз гуда.

АЛАВА ПУЛ КЪАЧУДА

Алукънавай йисан 1-январдила хуьруьн чкада 30 ва адалайни гзаф йисара кIвалахай ва чпи алай вахтунда кIвалах тийизвай пенсионерриз исятда яшамыш жезвай чкадила аслу тушиз артухан пенсия къачудай ихтияр жеда. Им сифте нубатда шегьердиз куьхъанвайбуруз талуку я. ПФР-да рикIел хкайвал, «хуьруьн надбавка» къачудай ихтияр набататчивилин ва малдарвилин хилера кIвалахай пенсионерриз ава. И вахтунда абуру кIвалах чпиз хуьруьн майишат асул хел яз талуку тушир тешкилатрани авун мумкин тир.

ПЕНСИЯДИЗ ФИДАЙ ЯШ АРТУХАРЗАВА

Россияда яшлу хъана пенсиядиз экъечIунин яш хкажунин переходный девир давам жеда. 2022-йисан сифте паюна ада дишегьлийар патал 56,5 йис ва итимар патал 61,5 йис тешкилда. И вахтунда эгер дишегьлийдихь 37 ва гьадалайни гзаф йисарин зегьметдин стаж аватIа, адавай, гъа виликдай хьиз, 55 йис тамам хъайила пенсиядиз экъечIиз жеда. Пудкъад йис тамам хъанвай итимар пенсиядиз экъечIун патал, абурухь 42 йисалай тIмил тушиз зегьметдин стаж хъана кланда. Идалайни гъейри, вири категорийрин агъалияр патал пенсийрин коэффицент са къадар хкаж жеда – 21 далай 23,4 баллдал къван ва пенсия тайинарун патал агъа кланин стаж 12 далай 13 йисал къван.

са къадар хкаж жеда – 21 далай 23,4 баллдал къван ва пенсия тайинарун патал агъа кланин стаж 12 далай 13 йисал къван.

ТЕХОСМОТР ЧАРАСУЗДИ ЯЗ АМАЧ

Цийи йисан вилик квай йикъара хуси автомобилрин транспорт патал мажбури технический килигун акъвазарнавайвили гъакъиндай закон къуватда гъатна. Адан бинедаллаз россиявийри хуси мурадралди ишлемишзавай кьезил маркайрин автомобилар ва мотоциклар технический килигуникай азадзава. И вахтундилай къейднавай категориярин транспортдин такататрин технический килигун абур анжах учетдиз къачудайла ва я цийи иеси регистрация ийидайла кьилиз акъудун герек я. Гъа са вахтунда технический килигун пассажирар тухузвай такси ва транспорт, гъакIни къуллугъдин мурадар патал ишлемишзавай хуси автотранспорт патал мажбури яз амуькьзава.

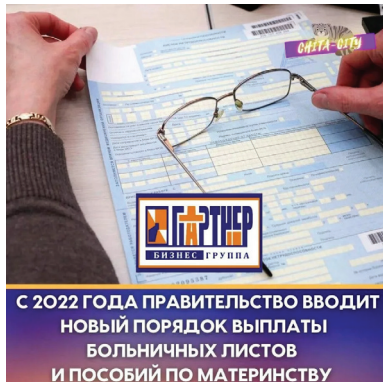
хуси автотранспорт патал мажбури яз амуькьзава.

АРЗА КХЫН ЛАЗИМ ТУШ

1-январдилай пенсиядихь галаз гузвай соцдоплата пособие тайинар авур йикъалай арза вугун тавунин къайдада гуда, хабар гана Минтрудди. Регионда агъа кланин мажибдин къадарда пенсиядихь галаз гузвай соцдоплата кIвалах тийизвай вири пенсионерриз талуку я, амма герек абуруз гузвай умуми пулдин къадар и рекъемдив агакь тийин.

БОЛЬНИЧНЫЯР ЦИЙИ ЖУЬРЕДА ТУЬКИУЬРДА

2022-йисан эвелдилай зегьметдиз къабил туширвили гъакъиндай чарчел алай больничный герек амуькьзава, электронный больничный лагъайтIа, чарасузди жеда. Духтурди адал электронный жуьреда къул чIугвада ва соцстрахованидин Фондунин информкьурулушда твада. И вахтунда азарлудав и рекъемрин бюллетендин нумра алай выписка вугуда. Гъа и вахтунилай кIвалахдал больничный-даз физвайвиликай хабар гунин гереквал амуькьдач. Идан гъакъиндай, малумат поликлиникадай соцстрахованидин Фондунин агакьда. Ада-ни кIвалах гузвайди хабардарда ва герек атай дуьшуьшда пособие тайинарун патал лазим къведай делилар тIалабда, месела, зегьметдин гъакъидин къадар ва стаж.

Больничныйдай гузвай пуларин къадар эхиримжи къве йисан кьене къачур мажибдилай аслу я. 2022-йисуз им вини кыл йикъа 2572 манатни 60 кепекдиз ва я вацра саки 80 агъзур манатдиз барабар я. Мадни са цийивал гьилел-кIвачел залан ва аялар ханвай дишегьлийри къачунвай больничныйриз талуку я. 1-январдила ам вугунин гереквал мад амуькьдач. Соцстрахованидин Фондуни пул автоматламишнавай къайдада рекъе твада. Герек тир вири делилар медицинадин тешкилатдин, гъакIни ЗАГС-дин органрин информкьурулушдай агакьда.

СИГАРЕТАР БАГЪА ИЙИЗВА

Алай йисан 1-январдила Россияда пачка сигаретрин агъа кланин сад тир кьимет 112 манатдиз барабар жеда. Адан кьимет гъар йисуз хуьруьн майишатдин федеральный Министерстводи тайинарзава. Сигаретрин кьиметдин бинеда тенбекдин акциздин агъа кланин ставка, НДС ва хкажзавай коэффицентдин къадар ава.

РЕГЪЯТ КЪАЙДА КАРДИК АКАТДА

Некягъ авун, чара хьун ва я аял хайивилин гъакъиндай шагъадатнама къачун патал гъи ЗАГС-диз хъайитIани арза вугуз жеда, амма чарасуз жув яшамыш жезвай чкада. Ихьтин закон 2021-йисан июлдиз къабулна ва ам 2022-йисан 1-январдилай къуватда гъатзава. Документда юридический жигъетдай метлебу маса гьерекадар паталди экстерриториальность къалурнава. ИкI, ЗАГС-дин гъи органдиз хъайитIани, хвавиле къабулун, рагъметдиз фин, тIвар дегишарун, справкаяр ва шагъадатнамадин дубликатар къачун, актарин кхьинар дегишарун, арадал кхун ва къуватдай вегъин патал арза вугуз жеда.

НАЛОГАР ТИМИЛАРЗАВА

2022-йисан эвелдилай россиявийр патал са жерге налогрин къадар агъузарда. Налогрин кодексдик кухтунвай алавайрин бинедаллаз 2022-йисан 1-январдилай НДС гуникай общепитдин хиле карханаяр азада. Им ресторанириз ва общественный тIуьрин маса объектриз, гъакIни чкадал фена къуллугъдай пунктариз талуку жеда. Идахь галаз санал, чпе 250 далай артух къуллугъчийри кIвалахзавай компанияр паталди страховой взносарй ставка-р тIмил жеда. ИкI, МРОТ-дила артух гузвай пулдин пенсионный взносарй 10 %, медицинадин – 5 % къачуда.

Больничныйрай взносар лагъайтIа эсиллагъ къачудач.

Тешкилатар регистрация авунвай налогрин инспекциядилай гъейри, маса госорганриз бухгалтервили гъахь-гъисабар вахкунин гереквиликай азадзава. Идалайни гъейри, ял агъун патал путевкайрин кьиметар налогообложение авунин рекъай къезилвилер кардик кутазава. ГъакIни, налогрин вычетдин цийи жуьре пайда жеда – физкультурдинни сагъламардай къуллугъар.

ПУЛАР АРТУХАРДА

1-январдилай Госдумадин депутатрин куьмекчийрин ва сенаторрин зегьметдиз гъакъи гунин фонд 20 процентдин хкажунин гъакъиндай федеральный закон къуватда гъатнава. Умуми фонд законда къалурнавай 300 агъзур манатдилай (2020-йисан индексация гъисаба къуналди и къадар 322,3 агъзур манатдив агакьна) 387 агъзур манатдал къван хкажда. Гъар са депутатдиз ва сенатордиз иридал къван куьмекчийр къадай ихтияр ава. Абурукай къведавай парламентда, амайбурувай – регионда кIвалахиз жеда.

АЛКОГОЛЬ БАГЪА ЖЕДА

1-январдилай алкогольдин акциз 4-5 процентдин хкаж жеда. И себедикди ам гъасилзавайбуру игътияж квахъу-никди гуьзлемишзавай зарарар виликамаз арадал хкиз эгечIнава. 2021-йис тарихдиз хъфена. Адан чкадал 2022-йис алуькьнава. Ам гихьтинди жедатIа, садазни малум туш, амма бязи крар чаз чизва. Дегишвилер Россиядин пенсионерри, автомобилисти, банкирин вкладчикри, буржар квайбуру ва гележегда эвленмиш жедайбуру гуьзетзава. МРОТ гьикI дегиш жеда, больничный туькIуьрунин къайдада гихьтин цийивал жеда, депутатрин куьмекчийрин дуллух гьикъван артух жеда ва алкоголь гзаф багъа жедани? Гъа и ва маса законрин ва къайдайрин гъакъиндай «Ленты.ру» материалда ава.

Месела, зур литр ичкидин кьимет розницада 230 манатдилай башламишзава. Адан жуваз акъваздай кьимет тахминан 36 манат я, мадни 6 манат гъасилзавайбуру патал къазанжидин ерида кьиметда твазава. Амай тахминан 190 манат – им акциз, НДС, розничный алверчидин винел веьенвай кьимет ва транспорт я.

ЧИР ХЬУН ХЪСАН Я

Япариз ван атун зайиф хъанвайла, серкин миже ва оливкадин ягълу (1:3) сад садак какадарна, кIуьд юктуз гъар са-са япуз са тIал веьеда.

Къен кIеви хъанвайла (запоры), са шумуд юктуз экуьнах ичIи рикIелай хуьрекдин са тIуруна авай оливкадин ягълу ишлемишда. Ида неинки ратарин кIвалах хъсанарда, гъакIни бедендин хам михьи, чIарарин ва кикерин ери мягъкемарда, инсан яхунарда.

КуручIар ва сарар сагълабур хьун патал, тIуб оливкадин ягълудик кяна, куручIриз массаж авун меслят къалурзава.

Вилин кьекъебар дакIуна квал акатнавайла, афнийрин 1,2 стаканда авай чкалрал 1,2 стакандин къадарда авай ргзвай яд иличда ва аниз 1,2 чайдин тIуруна авай хуьрекдин сода веьена, 30 декьикъада кIевирна тада. Ахпа ам куьзна, чимивал кумаз, памбаг кьежирна, йикъа къве сеферда 10-15 декьикъада вилин кьекъебрал эцигда.

Къел грибок азардин душман я. Эгер куь гьилерик, кIвачерик грибокдин азар кваз хъайитIа, агъадихь галай рецептикай менфят къачу: 3 литр кудай циз хуьрекдин пуд тIуруна авай къел веьена цIурурда, ахпа ам куруниз цана, са тIмил марганец веьена, аник яд рекъидалди кIвачер ва я гьилер кутада. Са шумуд сеферда авур ихьтин процедурад грибокдин азар михьиз квадарда.

С 1 ЯНВАРЯ 2022 ГОДА ПЕНСИОННЫЙ ФОНД НАЧНЕТ НАЗНАЧАТЬ НЕКОТОРЫЕ ВИДЫ ВЫПЛАТ ГРАЖДАНАМ, ИМЕЮЩИМ ДЕТЕЙ

Через ПФР будут назначаться следующие виды пособий:

- Ежемесячное пособие неработающим гражданам по уходу за ребенком до 1,5 лет
- Пособие по беременности и родам женщинам, уволенным в связи с ликвидацией организации
- Единовременное пособие при рождении ребенка
- Единовременное пособие при передаче ребенка на воспитание в семью
- Единовременное пособие беременной жене военнослужащего, проходящего военную службу по призыву
- Ежемесячное пособие на ребенка военнослужащего, проходящего военную службу по призыву

Для назначения пособия необходимо обратиться лично в клиентскую службу Пенсионного фонда по месту жительства

ТЕРБИЯДИН МЕСЭЛАЙРАЙ

ЖАВАНДИХЪ ГАЛАЗ УМУМИ ЧІАЛ ГЫКИ ЖАГЪУРДА?

М.НАРИМАНОВ,
журналист-педагог, РД-дин культурадин лайихлу работник

Аялдикай жаван хъайила, тербия гуни адетдин къайдайри кІвалах хъийизмач ва диде-бубайр четинвилера гъатзава. И вахтунда абур чпихъ тІимил менфят авай гъар жуьре уюнар акъудзава ва идакди чпикай аялар къвердавай яргъа ийизва. Голландиядин са университетдин математикадин профессор, «Чи хъсан жаванар» ктабдин автор, кве аялдин диде Нелли Литвака жезмай къван мукъвал-мукъвал жува-жув аялдин чкадал эцигуниз ва жуван аялар тербияламишунин тежрибадикай масадбурузни суьгъбет авуниз эверзава.

Вири крар инкарзавай жаванриз са гыхьтин ятлани тайин тир маса са шей теклифиз четин я. Чпин винел патан акунрал ахтармишунар тухузвай абур гъаф дуьшуьшра нетижайрал рази яз амуькзавач. Гуьгъулар мукъвал-мукъвал дегиш хъунин патхъайни абур жаваб гузвач. Азият гузвай гормонрин перестройкадини авай гъалар кызгъинарзава. Ихътин гъалара кІелни авуна, гуьрметлудини хъана диде-бубайрин умудар хвена кІанда.

Къейднавай девирда, аялринни диде-бубайрин арада авай рафтарвилери гъаф дуьшуьшра хъиткьер гузва ва ахпа абур арадал хкиз гъаф четин я. И кар арадал атун тавун патал чеб килиз акъудиз асант, амма таъсирлу крар рикІел хуьн важиблу я. Гъа икІ винидихъ къейднавай Нелли Литвака образованидин эксперт Клубда кыле фейи нубатдин гуьруьшдал жаванрихъ галаз умуми чІал жагъуруникай суьгъбетна.

хъел авайла гиссзава. Им куьн гъатта киснавай дуьшуьшдизни талукъ я. Эгер куьне вири крар писдаказ къатгузватІа, ада къалабулухвал гисс ийиз башламишда. Сифте ада квез ихтибар хъийидач, ахпа къабулни хъийидач. Аялдини куьн эвездай маса кас жагъурда.

Калпагъ тийидай аялрикай хъел атун тавун патал чна квез ихътин меслятар теклифда. Аялриз чахъ галаз рахаз кІанда. Амма и вахтунда абурхъ галаз суьгъбет тухун патал гъакикътдани итижлу темаяр жагъурун лазим я. Чпини чна абурун гъерекатар хъсанбур тирди къатгузвайди гисс авун герек я. Чна лагъайтІа, алакъа хуьн яз аялриз гъаки тІвар патал ачух ва я чинебан тапшуругъар гузва. Гъа икІ яваш-яваш чІехибуру абурун вилера кесерлувал квадарзава. Квез куь аялар гыхьтинбур ятІа, гъахьтинбур яз кІан хъухъ. Абурувай тежедай крарни истемишмир.

метар туькІур хъувунин везифа эцигна кІанда. Адавай тежедай крар тІалабна виже къведач.

5. Везифаар асантбуруз ва гъализ четинбуруз пай жезва. Асант везифаар диде-бубайривай аялдин иштираквал авачизни кылиз акъудиз жеда. Амайбур гъализ четинбур яз гысабзава. Абур кылиз акъудун патал аялдин разивал герек я. ИкІ тахъайтІа, фикирда къунвайди кылиз акъудиз жедач ва ам дегишариз мажбур жеда.

6. Месэлаяр гъаф тахъун лазим я. Гъасятда ва ара-атІунар авачиз са шумуд месэла гъална виже къведач. Са гыхьтин ятлани нетижа къазанмишуналди шад хъайи куьне аял гъич тахъайтІа зур йисан вахтуналди секиндаказ тур ва адав месэлаяр куьтгъ тежедай тежерда гъализ вутумир.

7. Эгер жавандиз кІелиз кІанзаватІа, диде-бубади сабурулвал хвена кІанда. Чи везифа гъатта гъевчи агалкъун хъайилани аялдин тарифун я. Мумкин я, ам вични яваш-яваш вилик фида. Аял секиндаказ туртІа, ада вичиз са тайин тир рехъ хъяда. Амма гъевес квачъ тавун патал ада им вичин къарар тирди къатІун лазим я.

8. «Вадри» инсан бахтлуди ийизвач. Вири инсанрихъ гъар жуьре алакъунар ава. Месэла, са аялди писдаказ шикилар чІугвазва. Адавай йикъа 5 сятда тренировкар ийиз са юкъуз хъсан шикил чІугваз жедай. Амма и дуьшуьшда а аялди-вай хъсандиз алакъзавай ва вичиз лезет гузвай кІвалах кылиз акъудиз жедачир. Адаз, месэла, математика патал вахт амуькзачир. МасакІани жеда. Аялдрихъ шикилар чІугуна бажарагъ ава, амма ада математикадай «вадар» къачун патал диде-бубади вири къуватар эцигзава ва гъа икІ шикилар чІугуна аялдин бажарагъ пуьрчІуькзарзава. Ихътин «вадри» аял бахтлуди ийидани? Ваь, гъелбетда. Алакъунар вилик тухвана кІанда. Пис кыметди аялдиз садрани хъсан са затІни чирдач.

9. Амбицияр, къуру дамахар гвачир инсанарни бахтлубур жеда. Квез а кар чир хъун лазим я хъи, эгер квез аялдикай отличник ва ам гъар са карда сифтеди хъана кІанзаватІа, им лагъай чІал туш хъи, аялдиз вичизни и кар герек я. Гъаф инсанар патал виридалайни хъсанбур хъун важиблу туш. Хейлин аялар чпин рикІ алай кардал гъевесдалди машгъул я ва абур вилик фенвай бахтлу инсанар яз чІехи жезва. Отличники лагъайтІа, гъалатІ ахъаюнин кичІевал аваз гъамиша артухан къалабулухвал гиссзава. ЧІехи яшдиз акъатайла, абурувай уьмуьрдани чпиз тайин тир чка жагъуриз жезвач.

10. Ихътин са гъаф хъийирлу упражнение ава. Ада диде-бубайрин везифаар хъсандиз аннамишиз куьмекзава. Са чар къачуна ам кве патал пай ая. Чапла пата хъсандиз кІелун патал герек ерияр кхьихъ (къастунал кІевивал, зигъин, кыметар, тапшуругъар тамамарун, жавабдарвал, низамлувал, къайдайрал амал авунин алакъун). ЭрчІи пата лагъайтІа, уьмуьрда агалкъун ва бахт патал герек тир ерияр кхьихъ (жув-жувахъ инанмишвал, сагъламвал, сад-садав кун, гуьгъуьлдин интеллект (бажарагъ), рафтарвал хуьз алакъун). ЭрчІи патан колонкада кхъенвай ерияр школада куьтзвач. Вири ибур чна чи аялрив агакъарна кІанда. Тербия гуни месэла адакай ибарат я хъи, 18 йис яш хъанвай инсандивай вичин хъуси уьмуьрдин патахъай жаваб гуз хъун лазим я...

РОССЕЛЬХОЗНАДЗОР НАПОМИНАЕТ, ЧТО С 1 ЯНВАРЯ 2022 ГОДА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЗООПАРКОВ, ЗООЦИРКОВ И ЗООСАДОВ БЕЗ ЛИЦЕНЗИИ ЯВЛЯЕТСЯ НЕЗАКОННОЙ

Кавказское межрегиональное управление Россельхознадзора напоминает, что согласно Постановлению Правительства РФ от 30 декабря 2019 г. № 1938 «Об утверждении Положения о лицензировании деятельности по содержанию и использованию животных в зоопарках, зоосадах, цирках, зоотеатрах, дельфинариях и океанариумах» до 1 января 2022 года всем учреждениям, использующим зверей в культурно-зрелищных мероприятиях необходимо получить лицензию Россельхознадзора. На 20.12.2021г. в зоне ответственности управления отсутствуют хозяйствующие, оформившие лицензию.

В соответствии с постановлением Правительства РФ от 02.12.2021г. № 2176 Россельхознадзор принимает участие в эксперименте по предоставлению услуг по лицензированию в электронном виде на портале ЕПГУ, а также по сокращению сроков предоставления разреше-

ний (лицензий). Таким образом, срок предоставления разрешений (лицензий) не может превышать 15 рабочих дней.

В соответствии с законодательством Российской Федерации осуществление деятельности по содержанию и использованию животных в культурно-зрелищных целях без лицензии Россельхознадзора с 1 января 2022 года влечет наложение административного штрафа на должностных лиц – от 4 до 5 тысяч рублей, на юридических лиц – от 40 до 50 тысяч рублей.

НЕГАШЕНИЕ ВЕТЕРИНАРНЫХ СОПРОВОДИТЕЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ ГРОЗИТ ИСКЛЮЧЕНИЕМ ПЛОЩАДОК ИЗ РЕЕСТРОВ ФЕДЕРАЛЬНЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ

Мониторинговой группой Кавказского межрегионального управления Россельхознадзора по результатам работы в ФГИС «Меркурий» с начала 2021 года было выявлено большое количество хозяйствующих субъектов, на площадках которых не осуществляется гашение ветеринарных сопроводительных документов (ВСД).

С целью соблюдения требований ветеринарного законодательства в части исполнения п. п. 52, 53 «Порядка оформления ветеринарных сопроводительных документов в электронной форме», утвержденных Приказом Министерства сельского хозяйства РФ от 27 декабря 2016 г. № 589, согласно которым гашение ВСД на транспортную партию подконтрольного товара, перемещаемого со сменой владельца (перевозчика) или без смены владельца (перевозчика), осуществляется в течение 24 часов после доставки и (или) приемки подконтрольного товара в месте назначения зарегистрированным пользователем ФГИС с правом доступа "гашение сертификатов" Управлением была проведена работа с хозяйствующими субъектами. В адрес 225 хозяйствующих субъектов с использованием компонента «Ветис.Паспорт» направлены предупреждения и письма.

Несмотря на обязательное требование законодательства и принимаемые меры, в системе ФГИС «Меркурий» продолжает фиксироваться большое количество хозяйствующих субъектов, на чьих площадках электронные

ветеринарные сопроводительные документы длительное время остаются непогашенными.

Кавказское Управление предупреждает, что данные площадки из реестров ФГИС «ВетИС» будут исключены, оформление ВСД в их адрес станет невозможным, следовательно, поставки продукции в адрес таких субъектов прекратятся. Особую озабоченность в этой связи вызывают объекты социальной сферы, прекращение поставок продукции в адрес которых может повлечь серьезные последствия.

Управление обращает внимание администраций регионов и муниципальных образований на

Гашение ВСД

ситуацию с ветеринарными сопроводительными документами на объектах социальной сферы, расположенных в зоне их ответственности и предлагает оперативно принять меры по контролю поступающей на эти объекты продукции и гашению ВСД.

В свою очередь Управлением проводится работа по информированию хозяйствующих субъектов о предстоящем исключении площадок и необходимости гашения ВСД.

КАВКАЗСКОЕ
МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЕ
УПРАВЛЕНИЕ
РОССЕЛЬХОЗНАДЗОРА

1. Жавандиз гъараяр ва туьгметар авун виридалайни хийирсуз кар я. Аялдииз нубатдин лекция кІелайдалай ва гъараяр авурдалай кьулухъ квевай гуьзлемешзавай нетижа эсиллагъ къачуз жедач. Ам квевай мадни яргъаз къакъатда. Гъар сеферда квез аялдииз гъараяр ийиз кІан хъайила, жува-жув адан чкадал эциг. Эгер квез са ни ятлани гъараяр ийиз хъайитІа, куьне вучда? Сифте куьне бейкефвал, ажугълувал гиссда, шехъиз ва я жаваб гуз кІан жеда, нетижада лагъайтІа, ихътин инсандихъ галаз алакъаар къатІзава. Бес куьне куь аялдииз гъараяр авуни вучиз менфят гудайди хъыз фикризава? Фад ва я геж аялдииз куь ван къвен хъийидач ва ам вичин къене агал жезва. Нетижа сад я: рафтарвал авунин ихътин жуьредихъ сифтени-сифте куьн чеб патал менфят авач.

2. Аялриз диде-бубайрин жавабдихъай (реакция) кичІе я. Жуван аялдин разисузвал ахтармишиз чалишмиш жемир ва туьгметар (критика) михъиз арадай акъудур. Жаванди гъамиша куьн са квелди ятлани рази туширла ва я вичикай

3. Эгер гъална кІанзавай месэла авачтІа, жува-жуваз къетІадаказ «акъваз!» лагъ. Жува-жуван вилик суал эциг ва михъи рикІелай адаз жаваб це: квез куь аялдин кылихра са вуч ятлани бегенмиш тушни, я тахъайтІа гъакикътдани са месэла авани? Эгер аялди яргъи чІарар тунватІа, и кар бажагъат са низ ятлани бегенмиш жеда. Амма им месэла яни? Ида аялдин уьмуьрдиз къурху гузвани? Им жаванди анжах вичи-вич кьалурунин жуьре я. Абурун чІехи хва и девирдай экъечІзава. Вахтунда а кар къатІун лазим я хъи, себебсуздаказ арадал гъанвай месэлаярни ава, гъакикътда авайбурни.

4. Эгер месэла гъакикътдани аватІа, тайин тир ва тамамариз жедай везифа эциг. Месэла, жуван рушакай садрани кІелунра отличника тежедайди чир хъайитІа, адакай гыхьтин рекъелди хъайитІани отличница ийиз чалишмиш жемир. Им ахмакъ кар я. Гъардахъ вичин алакъунар ва мумкинвилер ава. Аялдин вилик исятда авай кы-

ЛИТЕРАТУРАДИН ЧИН

Фейзудин НАГЪИЕВ

ЭМИНАЗ ТЕШПИГЪ

*И дуьнийа са фана багъ я,
Куьне квез гъурмет ая-тIун.
Гъаз фидайди вад юкI агъ я,
ШейтIандиз лянет ая-тIун.*

Етим Эмин

Эй, инсанар, жемир аси,
Гъахъуниз хифет ая-тIун.
Пайгъамбардин пак тир веси,
Гъадаз къван гъурмет ая-тIун.
Фитнеяр арасмир тIупIал,
Дуьнийа гъакIни хъанва тIафал,
КIвенкI алайдаз даим кIуфал
РикIивай туьгъмет ая-тIун.
Дуст къаз игри патандакай,
Пис рахамир жувандакай,
Хабар къадай пашмандакай
РикIериз мирвет ая-тIун.
Вири ксар яз барамбар
Халкънава на, Первердигар.
Я Садаллагъ, я пайгъамбар,
Гъакъункай девлет ая-тIун.
Дуьнийа мугъман я, Садаллагъ,
Эверзава амаз темягъ.
Чара касдин тIалдин жерягъ
Инсандиз хесет ая-тIун.
Фаизан чан къурбанд хъуй ваз,
Гунагъ чавай къакъуд яргъаз.
Гъалалдикай, я Ребби, чаз
И чилел нямет ая-тIун.

Шиир автордин къайда хвена
гузва.

Шамил ХАЛИЛОВ

АХЦЕГЪАР

Алпан вацIни Гъурал вацIар
Сад хъижезвай хуьр ава чаз,
Агъзурралди авай яшар
Къадим шегъер, хуьр ава чаз.

Гъам Шекида, гъам Къубада,
Гъар ягъунра, гъар давада,
Куьн хъанай вилик, Ахцегъар,
Лезгистандин рикI, Ахцегъар,

Припев:
Тарифдиз я хас Ахцегъар,
Гъайиф я тек таз Ахцегъар,
Суван къулал цуьк Ахцагъар,
Зи къене авай рикI, Ахцегъар!

Къакъан сувар къизил багълар,
Шуьрбет хъгин, ширин ятар,
Шалбуз суван серин шагъвар,
Квехъ ийизва рикIи ялвар.

Гадаяр куь викIегъбур я,
Шарвилидин гъунар авай.
Рушарни куь гуьрчегъбур я,
Юкъва гимиш камар авай.

Припев:
Тарифдиз я хас Ахцегъар,
Гъайиф я тек таз Ахцегъар,
Суван къулал цуьк Ахцагъар,
Зи къене авай рикI, Ахцегъар!

ШЕЙХ МУГЪАММАД,
ЯРАГЪВИ

Каспидилай къарагъай рагъ,
Лезгистандиз нур чкIанай.
Авун патал дин-ислам сагъ,
Шейх Мугъаммад, вун атанай!

Кавказдин шейх, тIвар вине
хъай,
Лезги - авар сад авур хва,
Са лекъ тир вун, тур гъилевай,
Чи руьгъер азад авур хва!

Припев:
Шейх Мугъаммад, вич ярагъви,
Сад Аллагъдин нур нурарин,
Юкъва тунва вун нурари,
Шейх Мугъаммад, вич ярагъви!

Пуд имамдин муьршуьд хъайи,
Мецел ширин нашид гъайи,
Лезгидин тIвар михъиз хвейи,
Шейх Мугъаммад, вич ярагъви!

Лайих жед чун ви тIваруниз,
Чешне къачуз гъар камуниз,
Тарикъатдин диб ракъурниз,
Уртах хъайи, шейх ярагъви.

Припев:
Шейх Мугъаммад, вич ярагъви,
Сад Аллагъдин нур нурарин.
Юкъва тунва вун нурари,
Шейх Мугъаммад, ал-ярагъви!

ЛЕЗГИ МАРШ

Лезги, рутул, цахур, уди -
Чун я вири Алпан иви.
Табасаран, агъул, арчи -
Чун я вири Алпан иви.

Припев:
Къил вине яхъ, зи къегъал халкъ!
Хайи Ватан, чIал вине яхъ,
Бубайрин пак тIвар вине яхъ,
Къегъалриз хас кар вине яхъ!

Къавкъаз сувар гурлу,
Цуьк аватай Ватан я чи.
РикIин гъалар, зирек гъунар,
Мердвал авай Ватан я чи.

Припев:
Къил вине яхъ, зи къегъал халкъ!
Хайи Ватан, чIал вине яхъ,
Бубайрин пак тIвар вине яхъ,
Къегъалриз хас кар вине яхъ!

Зи къегъал халкъ, садна къуват,
Хкажа цавуз Алпан тIаратI,

Зи Хуррит халкъ, зи Урит халкъ,
Хкажа цавуз Алпан тIаратI.

Припев:
Къил вине яхъ, зи къегъал халкъ!
Хайи Ватан, чIал вине яхъ,
Бубайрин пак тIвар вине яхъ,
Къегъалриз хас кар вине яхъ!

СЕВИНЖИ МУРТУЗАЛИЕВА

ПАЙГЪАМБАРДИН
КЕРЕМАТАР

Диндин пайдах я, Мугъаммад,
Умматдин панагъ, Мугъаммад.
Дуьньядин дамах, Мугъаммад,
Аллагъдин Гъабиб, Мугъаммад.

Дуьньядиз вун татанмаз,
Ви керематар атана.
Гъеле дидед руфуна амаз,
Ваз Мугъаммад тIвар гана.

Къенибурни вагъшибурни,
Гъайванар чеб-чпив рахун.
Гъуьлени къураматдани
Гъайванри муштулухар гун.

Хвешивилай муштулухар
Гуз, гъайванар рахазавай.
Керематдин хъана хабар,
Накъвар, къванер юяззвай.

Вири дуьньяда авай къван
Пачагърин тахтар ярх хъана.
Пачагъар чеб мягътел хъана,
Яргъи югъди лап лал хъана.

Рабби-ал-аввалдин вацран
Ислендин цикъвед йифиз.
Дуьнья хъана ишигълаван,
Хва хайила Аминадиз.

АбдулмутIалиб бубадиз,
Цаварилай хъана и ван.
ЧIехи бубадик и йифиз,
Къалабулух акатна яман.

Аллагъдин Гъабибдин ими,
Абу-Лагъабаз тир лап хвеши,
Азад авуна лукI вичин,
Муштулухдин хабар гайи.

Гъабибдиз килигун патал
КIватI хъана вири малаикар.
Куш-куш ийиз, цава къушар
Рахазвай, гуз и шад хабар.

Расулуллагъ хайи йифиз,
Киср къеле чкIана михъиз.
Бутпересар лап пашмандиз
ШIехъзавай лугъуда, кIевиз.

Адам бубади ваз сифте
«Чан зи азиз хва» лагъана.
Хушдаказ вун къуна гъиле,
Пелен юкъваз темен гана.

Вун дуьньядиз атун кумаз,
Цаварай регъим атана.
Чилер мублагъ дегиш хъана,
Вири берекатдив ацIана.

Ибадатиз Кябед чилел,
Вири затIар саждадавай.
Кябедавай пак мискIиди
«Аллагъу акбар» лугъузвай.

Цавар, чилерни дуьньяяр,
Ви гуьзел нурди къуна.
Дуьньядавай вири затIар,
Ваз къуллугъиз гъазур хъана.

Дуьньядиз къведалди етим,
Аллагъди вун халкъна лигим.
Сифте лагъай гаф я уммат,
Умматдихъ рикI кай Мугъаммад.

Яш тIимил яз етим гада
Гъатна умматдин къайгъуда.
Вич гъевчIи яз фикир зурба,
Туна Аллагъди ви бейнида.

Ви умматар диндал мягъкем,
Хесетарни хъсан хъурай.
Мецел вирдан алаз калам,
Гъилерани Къуръан хъурай.

Ви дин чна тухуда къилиз,
Чи рикI алай, чан пайгъамбар!
Къисмет хъурай фин женнетдиз,
Ви нурдик кваз чаз, пайгъамбар!

На дуьньядал уммат патал,
Гъикъван эхнава жазаяр?
Чна рикI ацукъун патал
КIелзава ви салаватар:

Аллагъумма салли аля
Мугъаммад,
Я Рабби салли гъалейгъи
ва саллим,
Аллагъумма салли ва саллим
ва барик гъалейгъи.

КОРОНАВИРУС

Коронавирус лугъур душман,
Низ чиди ам къевезвай пад?
Телеф ийизва лугъуда инсан,
Дергес ийизвай хъиз, галтад.

Гъич душман рекъинни мегер,
Дустагъ авурла михъиз эл?
ЭкъечI мийир лугъуз къецел,
Маска алачирла сивел.

Сад хъана чна душман къенай,
Чи СССР гъалиб хъанай.
Вунни рекъида чна, вирус,
Чун гъалиб жез язва вердиш.

Коронавирус – буьркъуь квак,
Пара хвеш акатмир вак.
Пайда жеда са къегъал,
Сада эхир эцигда вал.

Сад Аллагъ, вак ква чи умуд!
И азар на чалай алуд.
Ви лукIар на кIевяй акъуд,
Дуьньядив ви регъим агуд.

САБУР АБУР Я!

Гъамиша хуьх куьне сабур,
Сабур абур я, инсанар!
Са кардизни Аллагъди авур,
Пис лугъумир, чан инсанар.

Гзаф ава рикI тIардай крар
Инсанрин къилел къведай.
Лагъ, я ам Аллагъдин къадар,
Сабур абур я, инсанар!

Сабурлудан уьмуьр яргъи,
Сабурсуздан жеда куьруь.
Сабур хуьз сагъ жеда чанар,
Сабур абур я, инсанар!

Сабур вил я Аллагъ аквар,
Ам квадар мийир, инсанар,
Сабур хуьх, Аллагъ хъуй рази,
Сабур абур я, инсанар!

Хажалат, дерт, гъам чIугуртIа,
Дуьньядлай фад фиди инсан.
Са кIус сабурлу хъайитIа,
Мягъкем жеда адан иман.

ЗИКИР

И дуьньяда гъалал нямет,
Гунагъ квачиз хъурай къисмет.
Ля илягъа илляллагъ я,
Эхиратда вун чаз куьмек.

Дидени буба я чаз масан,
Чун себеб яз тахъуй пашман.
АвунатIа чна куь рикI тIар,
Гъил къачу чи тахсиррилай.

Чиз, чин тийиз чавай хъанвай,
Гунагъар ква чак са хара.
Суддин юкъуз, ширин Аллагъ!
Тамир на чун уьзуькъара.

Суддин юкъуз жаваб гурла,
Сиве цуькIуьн, палгъан тахъуй.
Мез сарари кIас авуна,
Жаваб тагур мизан тахъуй.

Мелек атайла къачуз чан,
Азаб тагурай чаз залан.
Къисмет хъурай гъалал кафан,
Ватандин накъв хайи жуван.

МЕРГЪЯМАТЛУ
ИНСАНАР

Сагъ хъурай куь идара,
Къуллугъчияр хъсанда.
«Вун вуч гъал я?» – жузада,
Гъуьрметдивди рахада.

Зурба, къегъал жаванар,
Свасар, цуьквер хъиз, рушар.
Мергъяматлу инсанар,
Кабинетрай аквада.

Гъалтайла вал куьчеда,
Вав хушдаказ рахада.
Вучзава, вуч герек я?
Чун гъамиша куьмек я.

КЦСОН-дин къуллугъчияр,
Гъуьрмет хуьдай инсанар,
Къуй шад хъурай куь рикIер,
Куьн гъамиша хъуй кIвачел!

Щийи дуьнья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в
ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент,
ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты
на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться
в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.
Подписано в печать 14:00
Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1500 экз. Заказ № _____